

Таким чином, існує вбудована функція покриття збитків у страхуванні на додаток до траншу власного капіталу.

Висновок

Банки часто розглядаються як архетипічні фінансові установи, і, отже, нагляд за системними ризиками у фінансовій системі природно починається з банківської моделі. Це також виправдано, оскільки банки є ядром фінансової системи (з центральним банком у її центрі) і оскільки банки працюють у тісно взаємопов'язаній банківській системі, де переважають зараження та системні ризики.

Коли регулюючі органи намагаються виявити можливі джерела системних ризиків у типах фінансових установ, відмінних від банків, таких як великі страхові компанії, необхідно відповідним чином адаптувати системну нормативну базу.

Як прямиий наслідок, додатковий капітал може бути не правильним інструментом для вирішення проблем щодо системних ризиків у страхуванні. У випадку, якщо певна діяльність призводить до системного ризику, регуляторні заходи, окрім надбавок на капітал, можуть бути більш [2].

Список використаних джерел

1. Thimann, C (2014), "How Insurers Differ from Banks: A Primer in Systemic Regulation", LSE Systemic Risk Centre Special Paper 3, July.
2. Zigrand, J-P (2014), "Systems and Systemic Risk in Finance and Economics", LSE Systemic Risk Centre Special Paper 1, January.

Краснокутська Л.О.,

здобувач вищої освіти 2-го курсу обліково-фінансового факультету

Науковий керівник: **Мікуляк К.А.,**

асистент кафедри фінансів, банківської справи та страхування

Миколаївський національний аграрний університет

м. Миколаїв

ВПЛИВ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ НА ДІЯЛЬНІСТЬ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

Процес європейської інтеграції триває вже багато років, і його вплив на різні країни та регіони широко обговорюється. Україна, як європейська нація, також зазнала впливу цього інтеграційного процесу, зокрема в її банківській системі. Актуальність дослідження полягає у вивченні впливу євроінтеграції на діяльність банківської системи України.

Окремі аспекти впливу євроінтеграційних процесів на реформування банківської системи розглядали у своїх наукових працях В. Фурсова [2], І. Фадєєва [2], В. Гавриш [2], К. Ягупова [6] та ін.

Угода про асоціацію між Україною та ЄС, яка була підписана у 2014 р. та набула чинності з вересня 2017 р. – це масштабний правовий документ у міжнародних відносинах за весь період існування країни [1]. Серед ключових напрямів гармонізації законодавства відповідно до Угоди окреслено регулювання та нагляд банківської системи. Процес імплементації законодавства ЄС в Україні відбувається за допомогою співробітництва з міжнародними організаціями, що обумовлено нездатністю країн, які розвиваються, самостійно приймати та впроваджувати необхідні рішення з урахуванням інтересів всіх верств суспільства.

Одним із ключових наслідків євроінтеграції для банківської системи України стало прийняття міжнародних стандартів і правил. Оскільки Україна прагне більш повної інтеграції з Європою, їй довелося узгодити свою банківську практику з іншими європейськими країнами. Це призвело до прийняття різних міжнародних стандартів і правил, таких як Basel I, II та III, які допомогли підвищити стабільність і прозорість банківської системи. Впровадження цих нормативних актів допомогло підвищити довіру іноземних інвесторів до українського банківського сектору, тим самим покращивши приплив іноземних інвестицій [2].

Іншим впливом європейської інтеграції на банківську систему України стало посилення конкуренції з боку іноземних банків. З відкриттям українського банківського сектору для іноземних інвесторів багато іноземних банків почали свою роботу в країні. Це призвело до посилення конкуренції в банківському секторі, що мало як позитивні, так і негативні наслідки. З одного боку, посилення конкуренції призвело до покращення обслуговування клієнтів і розширення асортименту фінансових продуктів і послуг. З іншого боку, посилення конкуренції також призвело до консолідації банківського сектору, коли багато менших банків були вимушені припинити діяльність.

Європейська інтеграція також вплинула на регулювання української банківської системи. Оскільки Україна прагне узгодити свою банківську практику з іншими європейськими країнами, їй довелося вдосконалити нормативно-правову базу. Відтак НБУ покладено обов'язки щодо забезпечення стабільності та прозорості банківської системи, а також захисту інтересів вкладників. Прикладом цього є фонд гарантування вкладів, який з 13.04.2022 р., дня набрання чинності Законом України «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення стабільності системи гарантування вкладів фізичних осіб», відшкодовує кожному вкладнику банку кошти в повному розмірі вкладу, включаючи відсотки,

нараховані станом на кінець дня, що передує дню початку процедури виведення банку з ринку протягом дії воєнного стану в Україні та трьох місяців з дня його припинення чи скасування [3].

Також наслідком євроінтеграції банківської системи є е-гривня. Е-гривня – це електронна форма грошової одиниці України, її основним призначенням є ефективне виконання усіх функцій грошей, доповнюючи форми готівкової та безготівкової гривні. Користування електронною валютою повинно бути доступним та зручним для будь-яких верств населення, державних органів, юридичних осіб, банків та небанківських фінансових установ. Буде використовуватись для здійснення цільових соціальних виплат, адміністрування та контроль цільового використання коштів, зниження державних видатків, може бути ключовим елементом ефективного розвитку інфраструктури для ринку віртуальних активів в Україні, забезпечить можливість здійснювати транскордонні платежі швидше, прозоріше та дешевше. У жовтні 2022 року ДП «Український інститут інтелектуальної вартості» зареєструвало торговельну марку «е-гривня» та «e-hryvnia», яка належить Національному банку України [4].

Одним із негативних наслідків євроінтеграції став підвищений ризик фінансової нестабільності. Процес інтеграції наразив український банківський сектор на низку ризиків, включаючи валютний ризик, процентний ризик і кредитний ризик. Це зробило банківську систему більш вразливою до зовнішніх шоків, таких як зміни на світових фінансових ринках або політична нестабільність [5].

Крім того, євроінтеграція також вплинула на прибутковість української банківської системи. Зі зростанням конкуренції та консолідацією банківського сектору багатьом банкам довелося скорочувати витрати, щоб залишатися прибутковими. У деяких випадках це призвело до втрати робочих місць і зниження якості обслуговування клієнтів. Крім того, деякі банки вдалися до ризикованої практики кредитування, щоб зберегти свою прибутковість, що збільшило ризик фінансової нестабільності.

Можна сказати, що вплив євроінтеграції на діяльність банківської системи України був значним. Це призвело до прийняття міжнародних стандартів і правил, посилення конкуренції з боку іноземних банків, покращення регулювання сектору та розвитку банківської системи. Однак це також призвело до збільшення ризику фінансової нестабільності та зниження прибутковості деяких банків. Загалом вплив європейської інтеграції на українську банківську систему був як позитивним, так і негативним, і для політиків та зацікавлених сторін у банківському секторі важливо ретельно враховувати цей вплив, продовжуючи орієнтуватися в процесі інтеграції.

У майбутньому важливо, щоб Україна продовжувала узгоджувати свою банківську практику з іншими європейськими країнами, а також вживала заходів для пом'якшення ризиків, пов'язаних із посиленням інтеграції. Це може включати впровадження заходів для підвищення фінансової стабільності, таких як стрес-тестування та створення схеми страхування вкладів. Це також може включати розробку стратегій сприяння конкуренції та інноваціям у банківському секторі, а також гарантувати, що банки працюють у безпечний та стабільний спосіб [6].

Крім того, політики та бенефіціари також повинні зосередитися на сприянні фінансовій грамотності серед населення. Було створено Дія.Цифрова освіта (наразі Дія.Освіта) на якій акумульовано безліч курсів фінансової грамотності як для населення дорослого віку, так і для дітей, сформована рамка цифрових компетентностей. Крім того популярними є бізнес-школа «Юніор Банк» для дітей від державного банку «ПриватБанк», Coursera – міжнародний проєкт онлайн-освіти, на платформі свої курси з фінансової грамотності опублікували Університети МакМастера, Каліфорнії та Флориди, платформа Imractorium, на якій центр «Розвитку КСВ» разом із Career Hub у 2019 році запустили безкоштовний курс, Prometheus – українська платформа онлайн освіти, Дія.Бізнес, де можна пройти онлайн курс фінансової грамотності для підприємців. Ознайомлюючи споживачів із фінансовими продуктами та послугами та пов'язаними з ними ризиками, люди можуть приймати більш обґрунтовані рішення щодо своїх фінансів. Це, своєю чергою, може допомогти покращити загальний стан банківського сектору та економіки в цілому.

Підсумовуючи, можна сказати, що вплив європейської інтеграції на банківську систему України був значним, як позитивним, так і негативним. Хоча прийняття міжнародних стандартів і правил, посилення конкуренції та розвиток сектору були позитивними результатами, існували також ризики, пов'язані з фінансовою нестабільністю та зниженням прибутковості. У майбутньому важливо, щоб Україна продовжувала вести процес інтеграції продумано та стратегічно, водночас вживаючи заходів для пом'якшення ризиків та сприяння фінансовій грамотності серед своїх громадян. Роблячи це, Україна може продовжувати користуватися перевагами європейської інтеграції, водночас зберігаючи стабільність і стійкість своєї банківської системи.

Список використаних джерел

1. Угода про Асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони: Міжнародний документ від 27.06.2014 р. Офіційний вісник України. 2014. №75. Т. 1. Ст. 2125. С. 83.

2. Фурсова В., Фадеева І., Гавриш Г. Вплив євроінтеграційних процесів на реформування банківської системи України. Економіка та суспільство. URL: <http://surl.li/hhbba> (дата звернення: 24.04.2023).
3. Фонд гарантування вкладів фізичних осіб. URL: <https://www.fg.gov.ua/pro-fond> (дата звернення: 26.04.2023).
4. Національний банк представив учасникам платіжного ринку та ринку віртуальних активів проект концепції е-гривні. URL: <http://surl.li/hhbbaq> (дата звернення: 26.04.2023).
5. Крупка І. Фінансовий ринок України в умовах інтеграції у світовий фінансовий простір. Київський національний університет імені Тараса Шевченка. URL: <http://surl.li/hhbbaa> (дата звернення: 24.04.2023).
6. Ягупова К. Банківська система України реалії та перспективи. Проблеми матеріальної культури – економічні науки. URL: <http://surl.li/hhbbaa> (дата звернення: 27.04.2023).
7. Сіренко Н. М., Мікуляк К. А. Імперативи розвитку банківської системи України в умовах цифровізації та ринкових трансформацій. *Modern Economics*. 2022. № 34(2022). С. 90-96. URL: <http://surl.li/gtept> (дата звернення: 27.04.2023).

Кузло І.О.,

1 курс, факультет економіки і підприємництва
Науковий керівник: **Ратушна О.П.,**
Уманський національний університет садівництва
м. Умань

ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ У ФІНАНСОВО-КРЕДИТНІЙ СИСТЕМІ УКРАЇНИ

Євроінтеграційні процеси у фінансово-кредитній системі України означають набір заходів, що спрямовані на адаптацію фінансового сектору України до європейських стандартів і практик.

Однією з найважливіших складових євроінтеграції є гармонізація законодавства України з європейськими нормами. У цьому контексті, було прийнято цілий ряд законів, які регулюють фінансову діяльність та створення сприятливих умов для функціонування фінансово-кредитної системи відповідно до стандартів ЄС.

Окрім гармонізації законодавства, важливим елементом євроінтеграції є підвищення рівня фінансової стабільності в країні. У цьому контексті, були проведені реформи у банківській та страховій сферах, а також у системі регулювання фінансового ринку.